

УДК 81: 811.111

ГЕНЕРАТИВНІ КОНЦЕПТИ АНГЛОМОВНОГО ДИСКУРСУ ВІЙНИ

Ірина Шевченко

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна,
Майдан Свободи, 4, м. Харків, Україна, 61002
iryuna.shevchenko@karazin.ua

Статтю присвячено аналізу дискурсотвірного концепту війна в англомовних політичних дискурсах про війну росії проти України. Теоретично розвідка ґрунтується на теоріях політичної лінгвістики, когнітивної лінгвістики, матричного моделювання концепту і теорії концептуальної метафори. На матеріалі проукраїнського дискурсу прем'єр-міністра Британії Бориса Джонсона та пропутінського політичного дискурсу китайських офіційних медіа виокремлено лінгвальні засоби об'єктивизації концепту, у тому числі концептуальні метафори війни, та змодельовано відповідні матриці доменів. Найбільш суттєвими доменами досвіду, в межах яких профілюється концепт війна в політичному дискурсі, виявилися домени ХАРАКТЕР ВІЙНИ, ПРИЧИНА ВІЙНИ, ЦІЛЬ ВІЙНИ, ПАРТНЕРИ КРАЇН – УЧАСНИКІВ ВІЙНИ, РЕЗУЛЬТАТ ВІЙНИ, АКСІОЛОГІЯ ВІЙНИ. Матриці доменів, активовані лексичними номінаціями російсько-української війни у двох ідеологічно протилежних дискурсах, мають принципово різне наповнення у протиборчих картинах світу, що додає прикладного значення цій розвідці.

Ключові слова: дискурс війни, концепт війна, домен, матриця, концептуальна метафора війни, картина світу, політичний дискурс.

Вступ. Проблеми інформаційного впливу і інформаційної війни залишаються серед найбільш *актуальних* для лінгвістики і споріднених наук як в теоретичному, так і в практичному ракурсі. Науковці всебічно розглядають дискурс війни – “загальні конфігурації публічних дискурсивних протиставлень, що виникають і формуються в контексті російсько-української війни” [4, с. 216].

У третій рік повномасштабної війни, розв’язаної росією проти України, особливо актуальним стає з’ясування *сутьності ментальних уявлень про* війну, що склались у світі. **Мета** дослідження – витлумачити сутьність концепту війна і виявити його відмінності в протиборчих картинах світу партнерів і противників України. Конкретними **завданнями** цієї розвідки є моделювання матриці доменів вербално активованих генеративних концептів англомовного політичного дискурсу війни та виявлення їх відмінностей у проукраїнській і проросійській картинах світу. Це завдання вирішується на **матеріалі** лексем – номінації російсько-української війни і текстових фрагментів, отриманих з офіційних промов прем’єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона і англомовних політичних дискурсів китайських офіційних медіа 2022–2024 років. **Гіпотеза** дослідження завбачає, що у концептуальних матрицях двох ідеологічно протилежних картин світу номенклатура доменів війни є здебільшого сталою, а наповнення цих доменів суттєво варіюється аж до протилежного.

Аналіз новітніх досліджень і публікацій засвідчує взаємозв'язок мови і війни, уточнений у змінах, що відбуваються в мовних картинах світу англійської, української та інших мов під впливом зрушень у суспільній свідомості та мовній ідеології [1; 6]. Лінгвістами встановлені закономірності емотивного лексикону політичних наративів війни та її мультимодального втілення в медіа [9; 10], описана специфіка мовної (семіотичної) репрезентації фізичного й концептуального вимірів війни [4]. У психо- і соціолінгвістиці розроблена образно-перцептивна теорія війни, яка пояснює її виникнення у термінах підкорення колоній [5]. Однак ще потребують деталізації концептуальні ознаки війни і їхні трансформації, що здійснено у цій розвідці методом матричного моделювання доменів.

Методологія дослідження. Теоретичним підґрунтям дослідження є доробок когнітивної лінгвістики, зокрема, поняття картини світу. Її визначають як продукт когніції, базову форму репрезентації уявлень про світ у мисленні людини, яка зумовлена соціальним контекстом [2]. Картина світу слугує тим достовірним ключем, який дає доступ до вивчення і окремої мовної особистості (як от прем'єр-міністра Великої Британії Бориса Джонсона), і колективного носія картини світу (керівництва Китаю, чию позицію втілюють офіційні медіа).

Аналіз лексично актуалізованого концепту війна базується на теорії лексичних концептів і концептуальних моделей (LCCM Theory), тож вивчення війни поєднує конкретні ефективні методики *компонентного аналізу* лексичних одиниць для виявлення їх семантичного потенціалу і *перехресного мапування* концептуальних ознак для визначення концептуальних метафор війни.

Розуміння концепту здійснюється у контексті структур фонових знань або узагальнених ментальних сегментів досвіду – доменів [7]. Для виокремлення доменів, в межах яких профілюється концепт війна, використана методика *профілювання* – встановлення інформаційний бази, на фоні якої формується значення концепту, активованого певним знаком.

Як правило, значення концепту активується не одним, а комплексом доменів, що утворюють систему – матрицю доменів [8, с. 52]. Відповідно *матричне моделювання* обрано базовим методом аналізу концепту війна. За Є. В. Бондаренко, матричне моделювання є плідним і достовірним методом дослідження актуалізації концепту в різних типах дискурсу, а надто його трансформацій у картині світу під впливом активних зовнішніх факторів (ЗМІ як засоби інформаційної війни) [2, с. 82]. Моделювання матриць доменів концепту війна у двох ідеологічно протилежних картинах світу розкриває набір доменів і виявляє різницю їх наповнення, яка залежить від ідеологічних переконань і слугує засобом інформаційного впливу в інформаційній війні.

Результати дослідження та їхнє обґрунтування. Концепт війна в політичному англомовному дискурсі актуалізується номінаціями, пов’язаними з іменем концепту та назвами доменів, до яких воно апелює. В аналізованому матеріалі номінативний простір російсько-української війни охоплює кілька імен концепту (*war, conflict, crisis, etc.*) і споріднені номінації, які прямо апелюють до війни; та засоби переносного найменування – когнітивні метафори і метонімії війни.

Концептуальні ознаки війни свідчать, що саме лексема *war* є найбільш адекватною номінацією порівняно з лексемами *crisis* або *military operation*, бо концепт війна профілюється у межах домену МІЛІТАРНЕ і містить слоти ЖОРСТОКІСТЬ, МІСЦЕ БОЇВ, ВОЕННЕ ПРОТИСТОЯННЯ і ЙОГО РЕЗУЛЬТАТ, УЧАСНИКИ ВІЙНИ, ХАРАКТЕР ВІЙНИ [3]. В промовах Бориса Джонсона присутня номінація *war*, однак китайські офіційні медіа і сьогодні вживають *crisis / conflict*, що применшує обсяг концепту.

За семіотичними ознаками лексем *war*, *crisis*, *conflict* та за пропозиційними структурами, що їх включають, матриця концепту війна охоплює домени: ХАРАКТЕР ВІЙНИ, ПРИЧИНА ВІЙНИ, ЦІЛЬ ВІЙНИ, ПАРТНЕРИ КРАЇН-УЧАСНИКІВ ВІЙНИ, РЕЗУЛЬТАТ ВІЙНИ, АКСІОЛОГІЯ ВІЙНИ.

Домен ХАРАКТЕР ВІЙНИ. Відповідно до проукраїнської картини світу британського прем'єра, війна в його політичному дискурсі постає як *bloodshed and destruction, tragedy for Europe* (1). При цьому протилежні соціальні оцінки утворюють субдомени:

ХАРАКТЕР ВІЙНИ, що веде УКРАЇНА: *defence of the nation's sovereignty, defence of the very freedoms, the heroism of the Ukrainian forces* (5); *bravery and sacrifice* (6);

ХАРАКТЕР ВІЙНИ, що веде РОСІЯ: *full-scale offensive; the destruction of a peaceful neighbour, disastrous invasion* (4); *vile, illegal and unprovoked war against an innocent European country* (6).

Концептуальні метафори, що актуалізують цей домен в китайській картині світу, базуються на персоніфікації війна ЦЕ ГРА – *russia is ready to “play the long game” in Ukraine* (7); а метонімії в британській – на символіці кольору в європейській картині світу: ТЕМНИЙ КОЛОР ЗАМІСТЬ ЗЛО – *a grim reality ... more than 100,000 Russian troops on your borders* (3).

Відповідно до політичної картини світу колективного суб'єкта – керівництва Китаю, в їхньому новинному медіадискурсі цей домен актуалізується в лексемах, що потрактовують війну як дрібний епізод – *regional tensions the Ukrainian crisis* (2); *the military operation, russia's problem with Ukraine, the russia-Ukraine conflict* (7).

Домен ПАРТНЕРИ КРАЇН-УЧАСНИКІВ ВІЙНИ. В дискурсі британського прем'єра незмінною є підтримка України та співпраця з її партнерами: *we will always stand up for freedom, democracy and Ukrainian sovereignty* <...> *we have the sanctions ready, we're providing military support* (3).

У китайській картині світу цей домен активує негативну оцінку допомоги Україні від партнерів і головно від США: *NATO military exercise is likely to exacerbate tensions and deepen mistrust between the two sides, potentially leading to further frictions* (2). Звинувачуючи США у примарних *risks of escalation* (2), офіційні медіа Китаю бажають співпрацювати з країною-агресором: *normal economic and trade interactions between China and russia* (8).

Домен ПРИЧИНА ВІЙНИ. В китайській картині світу причина найбільшого в Європі кровопролиття узагальнюється в термінах “непорозуміння”: *disagreements over a few very basic things* (2).

В картині світу британців цей домен активує безпідставність агресії РФ проти України і її причина – імперські наміри диктатора Путіна: *the absolute rubbish he [putin] talks* (6). При цьому утвориться субдомен причини війни – диктатор Путін. Цей субдомен активує уявлення про реальну особу і містить як прямі номінації диктатора,

так і дієслова умовного способу та концептуальні метафтонімії, що не є типовим для політичного і новинного дискурсів: *If it were not for putin's inability to see what is really happening – if he were not locked, as it were, in a windowless dungeon surrounded by bodyguards, spies and sycophants in a sort of Lubyanka of the mind – he would see the tragedy that he has unleashed* (6).

Структурні концептуальні метафори у поєднанні з синекдохою утворюють метафтонімію: путін є ГРАВЕЦЬ: *a problem gambler who takes more risks not because he is winning but because he is now terrified of losing* (6); путін є підпалювач: *the house has been attacked by an arsonist* (6); путін є КРОВОЖЕРЛИВИЙ ІДОЛ ВІЙНИ: *months of horror that this modern Moloch has personally unleashed* (4).

Метонімічно субдомен ПРИЧИНА ВІЙНИ – ДІКТАТОР ПУТІН актуалізується в дискурсі Бориса Джонсона як синекдоха КЕРІВНИК ЗАМІСТЬ КРАЇНА, яка слугує базою для метафори: “...the catastrophic suffering that Putin has inflicted on those people: the torture, systematic rape, mass murder and deliberate targeting of apartment blocks, schools, and hospitals” (6).

Домен ЦІЛЬ ВІЙНИ розпадається на два протилежних субдомени, які активують позиції оборони vs загарбання. Наповнення субдоменів засвідчує принципову аксіологічну різницю про-української та про-російської картин світу.

ЦІЛЬ УКРАЇНИ У ВІЙНІ: у дискурсі британського прем'єра дається позитивна оцінка захисту суверенітету України як цілі, що відповідає нормам міжнародного права: *recapturing their territory right to the borders of 24 February and, if possible, to the pre-2014 boundaries, because that is what international law demands* (6). В дискурсі китайських медіа провідні концепти не визначені: *establishing peace for Ukraine and restoring the territorial integrity and sovereignty of Ukraine* (2).

ЦІЛЬ РОСІЇ У ВІЙНІ: згідно з британською картиною світу, ціль – *to rebuild the Soviet empire* (6), для чого країна-агресор (тут – синекдоха) має підкорити Україну – *putin is implacably determined to go further in subjugating and tormenting Ukraine* (3).

Домен РЕЗУЛЬТАТ ВІЙНИ. В дискурсі політичних промов британського прем'єра поточні результати сформовано в термінах стратегічної перемоги України, розширення НАТО та програшу економіки РФ: *putin's giant strategic failure ... he has encouraged Sweden and Finland to join the NATO ... alienated his western customers from russian exports...* (6). Китайські медіа обмежуються констатацією намірів Москви: *moscow seems not in a rush to end the conflict* (7).

Домен АКСІОЛОГІЯ ВІЙНИ. У дискурсі війни мова “не просто відбиває соціокультурну реальність, а вибудовує і конструює її” [4, с. 212]. Як видно з таблиці 1, наповнення доменів матриці концепту ВІЙНА, активованої в дискурсі різних політиків, відповідає домінуючим в їхніх картинах світу ідеологічним цінностям. Ідеологічно зумовлена трансформація війни є проявом “аксіологічної рамки зв’язку мови і суспільства” [там само, с. 212].

Політичні промови британського прем'єра вербалізують рішучу підтримку України: *Britain's unwavering support for Ukraine's sovereignty and territorial integrity* (4).

Навпаки, китайська преса позиціонує Китай як стороннього модератора або посередника (*moderator, mediator*), активує заклики до миру і ставить в рівні умови

нападника і жертву: *China has always maintained an objective and fair stance, actively advocating for peace and promoting a political solution* (8); *the equal participation of all parties and fair discussions* on all peace plans (1) а також опікується безпекою росії: *China respects Ukraine's sovereignty and territorial integrity while also taking into consideration russia's security concerns* (2).

Аксіологічна домінанта Китаю втілена у позитивній оцінці власного лідерства в Європі і критиці США: *China works to stabilize the situation in Europe, <...> US role as an international affairs provoker forms a sharp contrast with China's role as a constructive mediator* (2).

Наведені результати розвідки підсумовані в таблиці 1.

Таблиця 1

**Наповнення матриці доменів концепту війни
в протиборчих політичних картинах світу**

Домен	Картина світу
/субдомен	прем'єр-міністр Б. Джонсон
ХАРАКТЕР ВІЙНИ	трагедія для Європи
/УКРАЇНА	захист суверенітету, визволення, героїзм
/РОСІЯ	неспровокована, окупація, геноцид
ПАРТНЕРИ КРАЇН – УЧАСНИКІВ ВІЙНИ	військова і фінансова підтримка України від НАТО і Британії
ПРИЧИНА ВІЙНИ /ПУТИН	бажання путіна колонізувати Україну
ЦІЛЬ ВІЙНИ /ЦІЛЬ УКРАЇНИ	визволення (всіх) територій
/ЦІЛЬ РОСІЇ	підкорення України, відновлення радянської імперії
РЕЗУЛЬТАТ ВІЙНИ	страждання населення України
АКСІОЛОГІЯ ВІЙНИ	підтримка України, санкції проти РФ
	офіційні кола Китаю
	українська криза, військова операція, російсько-український конфлікт
	допомога Україні стимулює напруженість
	непорозуміння через базові речі
	мир в Україні, територіальна цілісність
	безпека росії
	–
	безстороння модерація

Висновки. Проведений лінгвокогнітивний аналіз війни та пов’язаних генеративних концептів політичного дискурсу російсько-української війни уможливив моделювання війни як матриці доменів, лексично активованих в політичних англомовних дискурсах Бориса Джонсона і офіційних китайських медіа. Когнітивна матриця війни охоплює домени ХАРАКТЕР ВІЙНИ (субдомени ознаки для України :: для РОСІЇ), ПАРТНЕРИ КРАЇН – УЧАСНИКІВ ВІЙНИ, ПРИЧИНА ВІЙНИ (субдомен Путін), ЦІЛЬ ВІЙНИ (субдомени ЦІЛЬ УКРАЇНИ :: ЦІЛЬ РОСІЇ), РЕЗУЛЬТАТ ВІЙНИ, АКСІОЛОГІЯ ВІЙНИ. У картинах світу британського прем’єр-міністра Бориса Джонсона і офіційних китайських медіа номенклатура доменів війни виявилась практично ідентичною, однак їх наповнення має суттєві розбіжності аж до протилежного. Загалом це засвідчує важливу роль концепту війни як засобу інформаційного впливу та інформаційної війни демократичних і тоталітарних суспільств в сучасному інформаційному просторі.

Зроблені висновки і отримані результати є перспективними для подальших когнітивних студій у царині політичної лінгвістики на матеріалі різних мов і культур.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Ажнюк Б. Мовне життя в координатах воєнних наративів. *Мова і війна: динаміка мовної системи і мовна політика* : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2024. С. 4–11.
2. Бондаренко Є. В. Картина світу та матричне моделювання як базовий метод її аналізу. *Як намалювати портрет птаха: методологія когнітивно-комунікативного аналізу мови* /за ред. І. С. Шевченко. Харків : ХНУ імені В.М. Каразіна, 2017. С. 59–105.
3. Шевченко І. С., Морозова І. І., Шевченко В. О. Номінації агресії Росії проти України в англомовних медіа: когнітивно-прагматичний аналіз. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов.* 2022. № 95. С.70–77.
4. Яворська Г. Дискурс війни (кілька методологічних питань). *Мова і війна: динаміка мовної системи і мовна політика* : монографія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2024. С. 211–228.
5. Herrmann R. K. Perception and image theory in international relations. *The Oxford Book of Political Psychology*. L. Haddy, D. O. Sears, J. S. Levy (Eds.). New York : Oxford University Press, 2013. P. 334–363.
6. Hodges A. (Ed.) *Discourses of War and Peace*. Oxford : Oxford University Press, 2013. 304 p.
7. Kövecses Z. An extended view of conceptual metaphor theory. *Review of Cognitive Linguistics*. 2020. V. 18(1). P. 112–130.
8. Langacker R. *Foundations of Cognitive Grammar. Vol 1. Theoretical Prerequisites*. Stanford : Stanford University Press, 1987. 516 p.
9. Shevchenko I. American social media on the Russia-Ukraine war: A multimodal vantage point. *Cognition, Communication, Discourse*. 2022. № . P. 65–79.
10. Zhabotynska S., Brynko A. Emotive lexicon of the political narrative: Ukraine and the West in Chinese media. *Cognition, Communication, Discourse*, 2022. № 25. P. 89–118.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

11. China supports holding international peace conference recognized by both Russia and Ukraine: Wang Yi. *Global Times* (Mar 07, 2024). URL: <https://www.globaltimes.cn/page/202403/1308376.shtml>
12. China easing tensions for Ukraine vs US pursuing bloc politics. *Global Times* (Mar 08, 2024). URL: <https://www.globaltimes.cn/page/202403/1308494.shtml>
13. Johnson B. Press conference in Kyiv (Febr. 1, 2022). URL: <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2022-press-conference-in-kyiv/>
14. Johnson B. Statement on Ukraine (Febr. 23, 2022). URL: <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2022-statement-on-ukraine/>
15. Johnson B. Press Conference on His Second Visit to Kyiv (June 18, 2022). URL: <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2022-press-conference-on-his-second-visit-to-kyiv/>
16. Johnson B. Speech on Ukraine (Sept. 23, 2022). URL: <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2022-speech-on-ukraine/>
17. Sheng Y., Yunyi B. Russia ready to ‘play long game’ in Ukraine as Putin proposes economist

- as new defense chief. *Global Times* (May 13, 2024). URL: <https://www.globaltimes.cn/page/202405/1312176.shtml>
18. Qingqing Ch. China slashes hypocritical move by US on Ukraine crisis ahead of Blinken's visit, urging Washington to end blame shifting. *Global Times* (Apr 23, 2024). URL: <https://www.globaltimes.cn/page/202404/1311109.shtml>

REFERENCES

1. Azhniuk B. Movne zhyttia v koordynatakh voiennykh naratyviv [Linguistic life in the coordinates of war narratives]. *Mova i viina: dynamika movnoi systemy i movna polityka : monohrafia*. Kyiv : Vydavnychiy dim Dmytra Buraho, 2024. P. 4–11.
2. Bondarenko Ye. V. Kartyna svitu ta matrychne modeliuvannya yak bazovyi metod yii analizu. *Yak namalyuvaty portret ptakha: metodolohiya kohnityvno-komunikatyvnoho analizu movy / za red. I. S. Shevchenko*. Kharkiv : KhNU imeni V. M. Karazina, 2017. S. 59–105.
3. Shevchenko I. S., Morozova I. I., Shevchenko V. O. Nominatsii ahresii Rosii proty Ukrayini v anhlomovnykh media: kohnityvno-prahmatychnyi analiz [Nominations of Russia's aggression against Ukraine in the English-language media: a cognitive-pragmatic analysis]. *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Foreign Philology. Methods of Foreign Language Teaching*. 2022. № 95. P.70–77.
4. Yavorska H. Dyskurs viiny (kilka metodolohichnykh pytan) [Discourse of war (several methodological issues)]. *Mova i viina: dynamika movnoi systemy i movna polityka*. Kyiv : Vydavnychiy dim Dmytra Buraho, 2024. P. 211–228.
5. Herrmann R. K. Perception and image theory in international relations. *The Oxford Book of Political Psychology*. L. Haddy, D. O. Sears, J. S. Levy (Eds.). New York : Oxford University Press, 2013. P. 334–363.
6. Hodges A. (Ed.) *Discourses of War and Peace*. Oxford : Oxford University Press, 2013. 304 p.
7. Kövecses Z. An extended view of conceptual metaphor theory. *Review of Cognitive Linguistics*. 2020. V. 18(1). P. 112–130.
8. Langacker R. *Foundations of Cognitive Grammar: Vol 1. Theoretical Prerequisites*. Stanford : Stanford University Press, 1987. 516 p.
9. Shevchenko I. American social media on the Russia-Ukraine war: A multimodal vantage point. *Cognition, Communication, Discourse*. 2022. № . P. 65–79.
10. Zhabotynska S., Brynko A. Emotive lexicon of the political narrative: Ukraine and the West in Chinese media. *Cognition, Communication, Discourse*, 2022. № 25. P. 89–118.

SOURCES

11. China supports holding international peace conference recognized by both Russia and Ukraine: Wang Yi. *Global Times* (Mar 07, 2024). URL: <https://www.globaltimes.cn/page/202403/1308376.shtml>
12. China easing tensions for Ukraine vs US pursuing bloc politics. *Global Times* (Mar 08, 2024). URL: <https://www.globaltimes.cn/page/202403/1308494.shtml>
13. Johnson B. Press conference in Kyiv (Febr. 1, 2022). URL: <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2022-press-conference-in-kyiv/>
14. Johnson B. Statement on Ukraine (Febr. 23, 2022). URL: <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2022-statement-on-ukraine/>

15. Johnson B. Press Conference on His Second Visit to Kyiv (June 18, 2022). URL: <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2022-press-conference-on-his-second-visit-to-kyiv/>
16. Johnson B. Speech on Ukraine (Sept. 23, 2022). URL: <https://www.ukpol.co.uk/boris-johnson-2022-speech-on-ukraine/>
17. Sheng Y., Yunyi B. Russia ready to ‘play long game’ in Ukraine as Putin proposes economist as new defense chief. *Global Times* (May 13, 2024). URL: <https://www.globaltimes.cn/page/202405/1312176.shtml>
18. Qingqing Ch. China slashes hypocritical move by US on Ukraine crisis ahead of Blinken’s visit, urging Washington to end blame shifting. *Global Times* (Apr 23, 2024). URL: <https://www.globaltimes.cn/page/202404/1311109.shtml>

Стаття надійшла до редколегії 11.06.2024

Прийнята до друку 25.06.2024

GENERATIVE CONCEPTS OF THE ENGLISH DISCOURSE OF WAR

Iryna Shevchenko

V.N. Karazin Kharkiv National University,
4, Svobody Sq., Kharkiv, Ukraine, 61002
iryna.shevchenko@karazin.ua

This article focuses on the analysis of the discourse-generative concept of WAR in English-language political discourses about russia-Ukraine war. Theoretically, this present study builds on the theories of political linguistics, cognitive linguistics, world construal, matrix modeling of the concept, and on the theory of conceptual metaphor, metonymy, and metaphony. The material for this analysis was drawn from the pro-Ukrainian discourse of the British Prime Minister Boris Johnson and the pro-putin political discourse of the Chinese official media during the period of 2022–2024. The main methods used to analyze the concept of WAR were a complex of a component analysis of lexemes to single out semantic potential of the concept of WAR nominations, a matrix modeling to determine conceptual domains of WAR, and a cross-mapping of concept properties to describe conceptual metaphors, metonymies, and metaphonyes of WAR. As a result, this study distinguished linguistic means that objectify the concept of WAR, including the conceptual metaphors and metonymies (mainly synecdoches) of WAR, and modeled the corresponding domain matrix. I argue that the domain matrix of WAR consists of the domains and subdomains WAR CHARACTER (subdomains CONCEPT PROPERTIES FOR UKRAINE :: FOR RUSSIA), PARTNER COUNTRIES – PARTICIPANTS OF WAR, CAUSE OF WAR (subdomain PUTIN), PURPOSE OF WAR (subdomains PURPOSE OF UKRAINE :: PURPOSE OF RUSSIA), WAR RESULT, AXIOLOGY OF WAR. I also claim that the scope of domains in the matrix is stable while their contents differ up to the contrary in pro- and anti-Ukrainian world construals. The concept of WAR is mostly verbalized by lexemes *war conflict*, or *crisis* depending upon the ideological values of the two ideologically opposite discourses. In Chinese media discourse, the conceptual metaphor of WAR is *WAR IS A GAME*; and in British prime minister’s discourse, there are conceptual metaphonyes (synecdoche combined with metaphor), which activate the subdomain CAUSE OF WAR / PUTIN, among them *PUTIN IS A GAMBLER*, *PUTIN AS AN ARSONIST*, *PUTIN IS A MODERN MOLOCH*. Theoretically, this present study serves to develop the information warfare theory and, in particular, the methodology of domain matrix modeling in political cognitive linguistics; while its empirical results deepen the insight into the informational war which accompanies all military operations of the russia-Ukraine war.

Key words: war discourse, concept of WAR, domain, matrix, conceptual metaphor of WAR, world construal, political discourse.